

België-Belgique
P.B.
2640 Mortsel 1
8/5045

DE ANTWERPSE GENEALOOG

TRIMESTRIEEL TIJDSCHRIFT VAN DE

AFDELING ANTWERPEN
VAN DE VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIE KUNDE.
VZW

oOo

Jaargang 2 - Nr 4 - April- Mei-Juni 2000
AFGIFTEKANTOOR: 2640 MORTSEL 1

Dhr. _____

Verantwoordelijke Uitgever
Engelbert Roels, Speeluinlaan 15, 2640 Mortsel

DE ANTWERPSE GENEALOG.

INHOUD

Redactioneel.....	1
Agenda.....	2
Over de Aliasnamen en de Rechtbank.....	4
Preciosa.....	7
Bibliotheek V.V.F.- Nationaal Collectie "Kaarten en Plattegronden".....	9
Lekker lui liggen lezen Genealogie in de ontspanningsliteratuur.....	10
Bamis als termijn- en vervaldag.....	15
Goed om Weten.....	17
Internet.....	18

DE ANTWERPSE GENEALOG is een uitgave van de vzw Vlaamse
Vereniging voor Familiekunde, Afdeling ANTWERPEN.
Het tijdschrift wordt gratis verdeeld aan de leden van de afdeling.

Medewerkers aan dit nummer :

Dora De Wilde-Kenivé
Hugo Lambrechts- Augustijns
Marc Van de Cruys
Georges Vervoort

Redactie : Engelbert Roels

REDACTIONEEL.

Vakantie !.

Inderdaad de vakantieperiode is begonnen. Voor velen betekent dit, dat het zoeken, het ontcijferen van oude documenten, de gevonden zaken thuis verwerken op de P.C. of voor anderen, het invullen van de fiches en of registers, even moet wijken voor meer familiale zaken. Alhoewel er zijn er dan weer, die de vakantieperiode benutten om de archieven frequenter te bezoeken, steeds maar verder op zoek naar die voorouders.

Die voorouders, van allen dragen wij een stukje mee, van allen hebben wij iets geërfd en het zijn er veel. Als we teruggaan tot het einde van de 16de eeuw, zijn het er theoretisch 4096. Voor ons kinderen verdubbelt dit natuurlijk en worden het er 8192 en voor ons kleinkinderen we kunnen zo voortgaan .

Maar is het dat niet dat ons tot het zoeken aanzet. Wie waren zij? Van waar kwamen ze ? Hoe leefden ze ?

Veel vragen, spijtig soms weinig antwoorden, maar dit mag ons niet ontmoedigen.

Verder in dit blad zult u bemerken, dat wij terug een cursus "Genealogie" inrichten. Misschien de moeite waard eens te komen luisteren. Wie kent er alles?

Ook een cursus Haza-Data is op komst.

Wij plannen ook enkele Genealogische avonden of namiddagen in enkele gemeenten van het gebied van de afdeling. In ons volgend nummer meer hierover.

De Afdeling "Antwerpen" zal een druk najaar hebben. Zo zullen wij aanwezig zijn op volgende manifestaties :

Zaterdag 16 en Zondag 17 september : GENEATIKA te Charleroi.

Zaterdag 16 september : Genealogische dag te 's Hertogenbosch

Zondag 15 oktober : Genealogisch dag ADOC te Haacht.

Zondag 22 oktober : Provinciale dag VVF Oost-Vlaanderen te Kalken.

Intussen prettige vakantie !!

Engelbert Roels

**A
G
E
N
D
A**

KOMENDE ACTIVITEITEN

oOo

DINSDAG, 20 JUNI 2000
DINSDAG, 18 JULI 2000
DINSDAG, 19 SEPTEMBER 2000
DINSDAG, 17 OCTOBER 2000
In het Centrum voor Familiekunde,
Van Heybeeckplein 3 te Merksem.

GENEALOGISCHE VORMINGSAVONDEN
Ondersteuning en begeleiding.

FONDS REGIS
raadpleging o.l.v. Mevr. Dora De Wilde-Kennivé

EUREKA
o.l.v. Eric Moury

LEZEN "OUD SCHRIFT"

LESSENREEKS "GENEALOGIE".

In September - October 2000
door Georges Vervoort
Voor meer gegevens zie blz. 3

LESSENREEKS HAZADATA.

In Oktober 2000
door Eric Moury
Voor meer gegevens zie blz. 14

NIEUWE LESSENREEKS GENEALOGIE.

door

Georges Vervoort

PROGRAMMA

- 07/09 : Initiatie tot de genealogie**
- 14/09: De Burgerlijke Stand**
- 21/09: De bevolkingsregisters**
- 28/09: Parochieregisters**
- 05/10: Volkstellingen e.a.**
- 12/10: Bezoek aan het V.V.F. Centrum**

De lessen hebben plaats in het Centrum voor Familiekunde,
Van Heybeeckstraat 3, te 2170 Merksem.

**Deelname in de kosten : 600 fr. per persoon, inclusief het
handboek voor de Genealogen "Sporen van je voorouders".**

Inschrijvingen : door storting op rekening nr 979.3936016.52
van Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Afd. Antwerpen.
v.z.w.

OVER DE ALIASNAMEN EN DE RECHTBANK

oOo

door Hugo Lambrechts-Augustijns

In een vorige uitgave hebben we geschreven over de aliasnamen. We vervolgen dit onderzoek.

Bron: RAA, 0GA Ekeren, schepenregister 192

f°3 r februari 1656: Christina Huygen Casus dochter daer moeder
aff was Elisabeth Walravens x Willem Adriaen Willem Aert
soone, geseten tot Muysbroeck, vader is Casus Casus alias
Huyg.

f°94 v 6.11.1657. Casus Casus landman, verkoopt aan Cornelis de
Bie x Isken Casus een stuk weiland 1 gemet in de Cromstraat te
Muysbroeck, verstorven van zijn moeder + Elisabeth Adriaenssens
Walravens dochter

Bron: SAA, notaris Guilliam Embrechts, Ekeren

N 1411 2.6.1640: David vanden Eynde diemen hiet inde
wandelinghe den ouden costere, oudt 32 jaeren

N1411 10.1.1640: Adriaen Adriaenssen alias Bremdonck

N 1411 2.11.1643: Jan Heyndricx alias Bogaerts, moeder is Jenneken
Meeus

N 1412 28.4.1647. Jan Janssen alias Verstraten

N 1412 16.3.1656. Jan Pauwels alias Pater Jan woonende tot Calmphout

Bron: RAA, 0GA Vorselaar

register 162:

procuratie 29.4.1658: Peeter Vekemans alias Luycx.

27.9.1605: verkoop hofstede eertijds toebehorende aan Jan Andries alias
van Eyckel.

register 167.

Jacques Douglas dict Schout, inwoner deser stad (Antwerpen)

Peeter Reynders alias Swerdt

Bij notaris Marcelli, van Geel; noteerden we de volgende geschiedenis uit 1661 (1):

"Compareerden d'eersaeme Peeter Peeters alias Buelkens inwoonder tot Heeren onder Oolen ende Adriaen van Elsen molder tot Buel insgelijcx onder Oelen, ter versuecke van Dingen Gielis huysvrouwe van Herck Goris, eenpaertlijcken hebben verclaert dat sij opden tweeden deser maendt April wesende saterdach gecomen van Turnhout ende gecomen sijnen binnen den dorpe van Castel ter herberge den Jongen Dorenboom genoempt, dat sij aldaer per compagnie hebben gedroncken eenen stoop bierS, waer onder andere present was den persoon van Herck Goris des requirantes man, met sekere andere voerlieden comende van Turnhout"

Deze voerlieden waren namelijk "Cornelis Camen, Peeter Camen, Adriaen vanden Weyer alias ~auwelaer, Jan Voorts ende Jan van Eynde vulgo Jan in d'eeghde, aldaer moetwillichlijcken hebben ge5 laegen met het dickste van hunne menroede stelen (dit is de stok waarmee zij hun paarden mennen) den persoon van Merck Goris, sonder die minste redenen, alsoo dat den selven Merck Goris hem int minste daer tegens nyet en resisteerde aen voorschreven voerlieden die hem waeren geduerich 5 laeghende op bloot hoeft, sulcx dat het bloet in abundantie daernaer volchden vuyt het hoeft vanden selven Merck Goris die seer jammerlijcken door t'Selven slaegen getracteert ende gequest was, redenen van welwetentheyte de vs. comparanten allegerend, datten selven Merck Goris ter wijlen hij geslaeghen werde vande vs. voerlieden was le(u)nende opde reghbancke ofte daerontrent inde vs. herberghe sonder dat sij hem te minsten was roerende ofte resisteren."

Een rechtbanck (rechte-, richt-, richte-, -banke) wordt gebruikt in twee betekenissen. We kennen 'rechten' in de betekenis van 'aanrechten, spijzen gereedmaken', vandaar ons woord 'aanrecht'.

De tweede betekenis van rechten is deze van recht doen, rechtspraak uitoefenen.

Naar ons gevoel beantwoordt een 'riebank' nog het meest aan wat we ons moeten voorstellen van een rechtbank, namelijk een schabbenkast. Het woord 'riebank' kan verwant zijn met het woord 'rechtbank'. Een mooi voorbeeld van een riebanc vinden we bij dr. Jozef Weyns (2). Zulke schabbenkast in een herberg diende dan om

de potten bier op een rijtje te plaatsen, of te rechten, in de betekenis van richten.

Nog een toemaatje.

Als we een paar akten bij notaris Marcelli;van Geelz vergelijken dan komen we tot de volgende vaststelling (3):

Als comparanten worden in de akte vermeld "*Johan Raeymaeckers doctoïr inde medicijnen gecedeert aen Elizabeth Raeymaeckers x lic. Godefroy Lemmens een huysinge genaempt Waeyenborch.*"

Godefroy ondertekent met. "*Godefroy Lemmens van Bocxtel Rochussoon*"

In een volgende akte wordt hij omschreven als Godefroy Lemnius, licentiaat in beide de rechten en ondertekent hij: "*Godefroy Lemmens van Stapelen onder Boxtel bij shertogenbos Rochus soon*"

Wie kent een langere handtekening ?

Voetnoten:

1- RAA, N 2203 f° 214, 9 april 1661

2- Volkshuisraad in Vlaanderen, dr Jozef Weyns, 1974, hoofdstuk III.

3- RAA, N 2204 f° 26 (3.3.1662), f° 192 (20.7.1663) en f° 251.

oOo

GEVRAAGD MEDEWERKERS

**Wij zoeken nog steeds vrijwilligers die ons helpen,
met het bewerken van parochieregisters.**

Voor alle inlichtingen telefeoner :

Eric Moury : Tel. 03/

Richard Deruyter: Tel. 03/664.31.41

Engelbert Roels : Tel. 03/449.67.52

e-mail : engelbert@skynet.be

PRECIOSA.

oOo

door G.M.A.Vervoort

In jaargang 1, de nummers 3 & 4 van de Antwerpse Genealoog maakte Mevr. De Wilde-Kennivé, reeds gewag van het bestaan van een afdeling "Preciosa" in de VVF bibliotheek.

De "Preciosa" afdeling bevat niets anders dan originele documenten zoals er zijn : trouwboekjes, militiepapieren, notariële bescheiden, paspoorten enz. en zijn allen gecatalogeerd.

Onlangs nog kregen we van Mevr.Verfaillie een 30tal notariële akten en van een onbekende, vier akten van beschuldiging van het Assisenhof van Oost Vlaanderen. Deze laatsten zijn te lezen lijk een roman en bevatten tientallen namen, geboorteplaatsen en data van de beschuldigten alsook waar zij verbleven en de namen van hun ouders, benevens de namen van de slachtoffers en waar deze laatsten woonden.

De feiten vermeld in drie akten van beschuldiging deden zich voor in de provincie Oost-Vlaanderen en in de periode direct na WO1. Vele beschuldigten komen voor in de drie akten zodat we hier kunnen spreken van bendevoorming.

Hieronder volgt een summier verslag van één dezer akten:

De beschuldiging ging tegen ene VERSTUYFT René Seraphien en anderen en was gedateerd den 29e Juli 1921. René Verstuyft was geboren te Wondelgem de 6e maart 1894. woonde aldaar, dagloner van beroep en zoon van Karel Lodewijk en Marie Van Ryselberghe. De anderen waren :

Verstuyft Edmond °Wondelgem 28 02 1896

papierhandelaar van Gent en broer van voorgaande.

De Meyer Henri Bernard °Evergem 04 02 1896. houtbewerker van Gent z.v. Désiré, en Hertschof Marie Natalie.

Debbaut Remi °Evergem 15 02 1897, metser van Gent z.v. Frans en Sonnevillie Marie

Struyvelt Petrus °Wondelgem 01 04 1883, paswerker van Wondelgem z.v. Dominicus en Geirnaert Rosalie

Verhaeghen Achille °Gent 10 10 1893. mecanicien z.v. Richard en Van Ratingen Marie

Verhaeghen Gustave °St.Amandsberg 08 11 1884, velomaker van Wondelgem en broer van voorgaande.

De Jaeger Julius °Gent 25 08 1861. havendagloner van Gent, z.v. Karel en Torren Johanna.

Van Hoe Raymond °Gent 26 06 1892 metserdienaar van St.Denijs Westrem z.v. Donatus en Smeysman Sidonie.

Schatteman Elisa (jawel : ook vrouwen!) °Gent 22 11 1881, huishoudster van Wondelgem d.v. Ivo en Van Verdegem Emma.

Verstuyft Sidonie °Wondelgem 06 06 1892 aldaar wonende en huisvrouw, zuster van de eerste beschuldigde.

Van Zele Maria °Lokeren 02 09 1892 weefster van Oostakker d.v. Isidoor Leopold en Vervact Maria Francisca

Van Zele Bertha °Gent 19 12 1895 aldaar wonende en huishoudster zuster van voorgaande

Van Hecke Irma Albertina °Evergem 24 02 1892 vlaskaardster van Gent d.v. Desideer en Aspers Maria Theresia

Thiron Anne Maria °Stekene 21 09 1888 winkelierster van Wondelgem d.v. Franciscus en Rotthier Seraphina

Braeckman Felix °Oostakker 07 12 1873 daar wonende en dokwerker z.v. Johannes en Janssens Petronella.

Deze 16 mensen werden beschuldigd als dader of mededader van ontvreemdingen van wijn, stoffen, tapijten, kledingstukken, gereedschappen, vee, enz. en van een drietal moorden.

Er werden in totaal een dertigtal misdrijven vermeld in de akte van beschuldiging en in detail werd verteld hoe deze zich hebben voorgedaan.

De vuurgevechten en ontsnappingen die in geuren en kleuren weergegeven werden lijken te komen uit een spannend detectieverhaal, maar was harde werkelijkheid.

De wapens waarvan de bende zich bediende waren meestal afkomstig van vluchtende Duitse soldaten die zich amper 2 jaar voor de feiten zich voordeden, uit de voeten maakten richting Heimat.

Deze vier akten zijn gecatalogeerd in de Preciosa onder de nummers J-1 t.e.m.4.

Ekeren februari 2000

G.M.E. Vervoort

COLLECTIE "KAARTEN EN PLATTEGRONDEN"

door Dora De Wilde-Kennivé
medewerkster V.V.F.

Onze collectie "Kaarten en plattegronden" is nog jong, maar groeit zienderogen. Ze startte pas een paar jaar geleden en telt heden 208 kaarten.

U vindt de inventaris, met index op de plaats- en persoonsnamen (tekenaars), in de leeszaal en op onze P.C.'s.

Verruim uw genealogische gegevens over uw familie met een kaart of een plattegrond van het dorp of de streek, waar uw voorgeslacht thuishoorde. Uw familiegeschiedenis zal er in waarde bij winnen.

Een greep uit deze collectie:

ANTWERPEN: Grote Markt 19e eeuw. Benaming gebouwen. Namen inwoners Oud-Antwerpen en nummering van de bewoonde huizen. (001.W.66.0013)

ANTWERPEN: citadel en plan van de stad 1200-1600. Aanduiding van de verschillende uitbreidingen van de stad. (001.W.66.0065)

ANTWERPEN: markgraafschap Heilig Roomse Rijk der Duitse Natie. Topografische kaart. (001.W.66.0066)

ANTWERPEN/WIJNEGEM: Kanalisatie "Klein Schijn" 1839, door RICHE E.& Fils. (001.W.66.0143)

BERCHEM 1871: begrenzing, wegen en spoorweg. (001.W.66.0168)
- Sectie B: Breedveld en kamp van Breedveld.

DEURNE: plan van percelen. Benaming en nummering van de kavels.
(001.W.66.0114)

KONTICH: gemeentepan, dorpskom. Straten, kavels, secties. Aanduiding gebouwen voor 1807. (001.W.66.067)

GRAAFSCHAP VLAANDEREN: ten tijde van Boudewijn met de IJzeren Arm. Aanduiding kust en volksstammen.(001.W.66.0019)

MECHELEN: en omgeving 1730. Centrum stad en omliggende dorpen. Gehuchten, kavels, waterwegen, bossen. Door VAN ANTWERPEN J..
(001.W.66.0014)

MECHELEN: stadskern tot en met 18e eeuw. Geschiedkundige beschrijving. Aanduiding gebouwen en straten. (001.W.66.0063)

MECHELEN: Ferrariskaart op te bouwen uit 4 deelkaarten.
(001.W.66.0099)

MERKSEM: plaatsnamen tot aan de Dambrugge 1983.(001.W.66.0130)

NEDERLANDS CAERTBOEK 1616. door GOOS Abraham: kaarten van

- Oud-Nederland of "Gallia Belgica".
- Nieuw-Nederland of "De 17 landen".
- Hertogdommen Brabant, Limburg, Luxemburg en Gelre.
- Graafschappen Vlaanderen, Henegouwen, Holland, Artois, Zeeland, Namen en Zutphen.
- Heerlijkheden Mechelen, Utrecht, Groningen, Friesland.

(011.W.66.0124)

SCHILDE: geometrisch plan van de percelen 4.11.1809. Ingekleurde kaart met legende:

- overzichtskaart van Schilde.
- Sectie A 1: la Bruyère. Kanton van "Den Kievikaard" (Moln de la Bruyère).
- Sectie A 2:Kanton van de twintig.

- Sectie B: Breedveld en kamp van Breedveld.
- Sectie C: Kerk, gemeentebouw, kamp, Schildeveld, kasteel van Schilde.
- Sectie D: de molen, Picardië.
(001.W.066.0150)

TURNHOUT: Ferrariskaart op te bouwen uit 4 deelkaarten.
(001.W.66.0105)

TURNHOUT: militaire stafkaart. (001.W.66.0183)

VLAANDEREN door MERCATOR: benaming dorpen en steden, kerken, abdijen, bossen. In de rand: chronologische vermelding van de Graven van Vlaanderen. Schilden en steden. (011.W.66.0133)

Zoals u wel weet: een familiegeschiedenis bestaat niet enkel uit een visgraat. Maak gebruik van wat uw vereniging te bieden heeft.

Deze collectie staat onder de verantwoordelijkheid van Mw. Maria DE LEUZE-JESPERS, nu vervangen door Dhr Georges VERVOORT.

oOo

LEKKER LUI LIGGEN LEZEN

Genealogie in de ontspanningsliteratuur

Door Marc Van de Cruys

Nu dat de zomer voor de deur staat -laat ons hopen dat het een 'zonnige' zomer wordt- zal menig genealoog vermoedelijk zijn stokpaard voor enkele maanden op stal gaan zetten en er de voorkeur aan geven om, al dan niet in het buitenland, van zijn verdiende rust te genieten.

Een beetje luieren aan de rand van het zwembad, met een koele drink in de tuin of in de schaduw van een parasol op een terrasje... Tijdens zo'n periode grijpt men meestal ook naar een goed boek om zich verder te ontspannen.

Ik kan mij voorstellen dat zulk een ontspannend boek voor een genealoog dubbel zo leuk is als het hem op een of andere manier aan zijn eigen hobby doet denken.

Je kan natuurlijk een 'echte' roman meenemen zoals *In Babylon* van Gouden Uil-winnaar Marcel Möring over een sprookjesschrijver die van zijn oom een huis erft op voorwaarde dat hij de biografie van zijn oom te boek zou stellen. Door de winter geïsoleerd geraakt, komt hij om te overleven voor de keus te staan om het rijke familiearchief als brandstof te gebruiken. Of de *Aantekeningen van een stambewaarder* van Walter Van den Broeck. De titel zegt al voldoende. In beide gevallen te rangschikken onder literatuur met een grote 'L' en, wat mij betreft, niet echt aan te raden als vakantieliteratuur.

In dit opzicht valt *De Quincunx* van Charles Palliser zeker wel in deze categorie. Het boek kreeg als ondertitel *De erfenis van John Huffam* mee en vertelt de geschiedenis van deze jongeman. In deze turf van meer dan duizend bladzijden, die zich afspeelt in de negentiende eeuw en geschreven is als ware het door Charles Dickens zelf, leert John Huffam hoe het komt dat mensen mochten werken onder onmenselijke omstandigheden, de armen in de riolen op rooftocht gaan en waarom zowel de gezonden als armen van geest in gestichten werden gestopt. Tot bijna op het einde toe kan hij echter niet ontdekken hoe het komt dat een dreiging uit het verleden zijn jeugd bepaalt, zijn moeder achtervolgt en tenslotte zijn eigen leven bedreigt. Het antwoord ligt in een document dat een halve eeuw eerder werd opgesteld met gierigheid, haat, moord en krankzinnigheid voor gevolg. Een document dat het lot bepaalde van vijf families en het patroon bepaalde voor John's leven. Een mysterieus patroon rond het symbool vijf.

Het boek bestaat dan ook uit vijf delen waarin we telkens te maken krijgen met een van de vijf families. Als we de wapenschilden van elk van deze families bestuderen, die aan het begin van elk deel gegeven worden, lijken deze met elkaar verwant te zijn. Op het einde van elk deel wordt een stamboom gegeven, aangevuld met de informatie die we, net als John, in dat deel opdoen. Maar wat is er fascinerender voor de genealoog dan deze stamboom gaandeweg zelf samen te stellen?

In *De Schirmer-Erfenis* draait het, hoe kan het ook anders, ook al rond een nalatenschap. George Carey, een jonge advocaat in dienst van de curator die, volgens de vigerende wetten van de Staat Pennsylvania de opdracht heeft een erfgenaam te vinden, wordt met de zaak belast. Onze advocaat krijgt te maken met al de moeilijkheden waarmee een echte genealoog zich ook geconfronteerd ziet. Inclusief een naamsverandering!

Rondtrekkend in Europa ontrafelt hij stukje bij beetje de familiegeschiedenis van de Schirmers. Eric Ambler schreef met *De Schirmer-erfenis* een goede roman die bij genealogen bijzonder zal aanslaan omwille van de parallellen met hun hobby.

Spijtig genoeg enkel in het Engels verkrijgbaar is het boek *Killing cousins*, een echte genealogische detective. Het werd geschreven door Aubrey Stratton, zelf een genealoog. De schrijver voert hier Mort Sinclair ten tonele, een beroepsgenealoog die door de politie van een eiland om bijstand wordt gevraagd wanneer zij vermoeden dat de moorden op hun eiland wel eens een genealogisch verband zouden kunnen hebben. Compleet met een plattegrond van het kwestieuze eiland en de stambomen van alle families van deze gesloten gemeenschap, die uiteraard allemaal verwant zijn op een of andere manier, kan de lezer zelf proberen om de oplossing te zoeken. Hij zal ze vermoedelijk niet vinden want de ontknoping is wel enigszins verrassend. Een tip: het heeft nu eens niets te maken met een erfenis.

Waarschijnlijk zijn er nog wel meer van deze ontspannende romans die te maken hebben met genealogie, maar de schrijver dezes heeft enkel de bovenstaande kunnen ontdekken die aanbevelenswaard zijn. Misschien kunnen andere lezers nog interessante titels leveren?

Bibliografie:

Charles Palliser: *De Quincunx* is verkrijgbaar in paperback bij Ooicvaar pockethouse Amsterdam, er zijn al tientallen herdrukken. ISBN 90 31 1373 X.

Eric Ambler: *De Schirmer Erfenis*, is uitgegeven bij de Arbeiderspers Amsterdam in 1981, ISBN 90 2950088 3.

Eugene Aubrey Stratton: *Killing Cousins*, is uitgegeven door Ancestry, Utah in 1989, ISBN 0916489 32 X.

Möring, Marcel: *In Babylon*, is uitgegeven bij Meulenhof in 1997, ISBN 90 2905375 5.

Walter Van den Broeck: *Aantekeningen van een stambewaarder* kan je vinden in alle Vlaamse bibliotheken en is o.a. uitgegeven bij Manteau Antwerpen in 1977, ISBN 90-2343407-2.

oOo

LESSENREEKS HAZA-DATA

In **OCTOBER 2000**,
**Alles wordt voor u duidelijk tijdens onze
lessenreeks in dit genealogisch
computerprogramma.**

o.l.v. Eric Moury.

Inschrijvingen :

Engelbert Roels : Tel. 03/449.67.52

E-Mail : engelbert@skynet.be

Eric Moury : Tel. 03/458.35.49

De juiste data worden u dan later medegedeeld.

BAMIS ALS TERMIJN- EN VERVALDAG.

oOo

door Hugo Lambrechts-Augustijns

In de pacht-akten van vroeger komen we regelmatig 'Bamis' tegen als vervalddag van renten en pachten. We gaan ten rade bij prof. dr. K.C.

Peeters, die over 'Sint Bavo in het volksleven' een interessante studie geschreven heeft (1).

Het feest van Sint-Bavo wordt gevierd op 1 oktober (2). Er is sprake van Sint-Baafsmis zoals Kerstmis en Lichtmis. Sint-Baafsmis heeft tevens de betekenis van herfst of najaar. In de volkstaal zijn woorden als lente en herfst onbekend, het zijn 'boekenwoorden'. Het volk zegt 'in den uitkomen' voor de lente en 'in den Bamis' voor de herfst. Het woord komt ook voor in de vorm van: Bames, Bamise, Bamesse, Bomers, e.a.

Pacht en cijns werden aanvankelijk in natura betaald. De tijd der 'opbrengst' kwam meestal tweemaal per jaar in de lente en in de oogst, meibede en herfstbede.

Later werd meest met heiligendagen gerekend: Sint-Petrus, Sint-Jan en Sint-Maarten (de vuurheiligen); Sint-Bavo (1 oktober) en Midvasten (drie weken voor Pasen).

De huur van huis of land, die met Bamis begint of eindigt heet in de Kempen 'bamishuur'.

"Daar zijn twee kwa getijen in het jaar, zei boer Naessens:

Pasen als men moet zeggen en Bamesse als men moet leggen. " (3)

De pacht werd dan aangegaan in de lente en moest in het najaar betaald worden.

Wie een biezondere devotie koestert voor Sint-Bavo, die ook de patroon is van de goede oogst (4), ontsteekt op zijn feestdag een kaarsje en moet alsdan niet bang zijn voor de winter.

"Die offert een keerse voor Sint-Bavo Ontbreekt het nooit aan turf en hout Aan olie en aan smout".

Met die slechte winters van tegenwoordig betekent dit, dat we een heel dikke kaars moeten branden op Bamis. Niet vergeten !

Wie een bijzondere devotie koestert voor Sint-Bavo, die ook de patroon is van de goede oogst (4), ontsteekt op zijn feestdag een kaarsje en moet alsdan niet bang zijn voor de winter.

"Die offert een keerse voor Sint-Bavo Ontbreekt het nooit aan turf en hout Aan olie en aan smout".

Met die slechte winters van tegenwoordig betekent dit, dat we een heel dikke kaars moeten branden op Bamis. Niet vergeten !

Voetnoten:

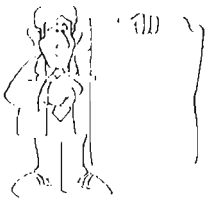
- 1- Volkskunde, 66 jrg 1965, blz. 57
- 2- Eigen Haard, K.C. Peeters, 1975, blz. 374
- 3- Duikalmanak
- 4- Uit den grooten volkskalender van Paul Van Zummeren, 1990, blz. 122, en 'Margriet houdt haar water niet', Paul Van Zummeren, Zummeren, 1995, blz. 141

oOo

**BERICHT VOOR DE
HEEMKUNDIGE KRINGEN.**

U wenst een Genealogische dag in te richten voor uw leden?

Wij zijn steeds ter uwer beschikking !

GOED OM WETEN !

SCHATTEN UIT HET STADSARCHIEF.

In het leerlingenatelier van het Rubenshuis pakt het Antwerpse stadsarchief vanaf 23 juni 2000 uit met een tentoonstelling rond recent uitgevoerde restauraties. Vooral de unieke verzameling charters en kaarten die het Stadsarchief bezit komt uitgebreid aan bod.

Om ervoor te zorgen dat ook in de toekomst deze kostbare documenten raadpleegbaar blijven, neemt het stadsarchief sinds 1996 allerlei initiatieven om op een systematische wijze deze documenten te behandelen en te restaureren. Charters, prenten, kaarten, tekeningen, plans en plattegronden, maar ook boeken en registers werden en worden door restauratieateliers gereinigd en hersteld. Vervolgens worden de gerestaureerde werken op een verantwoorde manier opgeborgen.

Met 'Schatten uit het stadsarchief' biedt het Stadsarchief het publiek een unieke kans om een aantal van deze gerestaureerde originele archieven van dichtbij te bekijken. 'Schatten uit het stadsarchief' loopt vanaf vrijdag 23 juni 2000 tot en met zondag 3 september 2000. U kan er alle dagen terecht, behalve op maandag en op 21 juli 2000, van 10 uur tot 17 uur. Deze tentoonstelling is inbegrepen in de prijs van een bezoek aan het Rubenshuis.

Toegangsprijs: 100 BEF. Studenten, werklozen, groepen van minstens 20 personen, houders van een CJP-pas, houders van een +3-pas en leden van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen betalen 50 BEF. Inwoners van Antwerpen hebben gratis toegang.

dinsdag 11 juli feest van de Vlaamse Gemeenschap

vrijdag 21 juli nationale feestdag

dinsdag 15 augustus O.L.V.-hemelvaartsdag.

Paul Callens, *Death Memorial Cards, deel 1,*

**V.V.F.-Tielt i.s.m. Genealogical Society of Flemish Americans
Roseville Michigan U.S.A., 2000, 120 p., 300 BEF, Verzendingskosten
100 BEF (bestellen bij Lucien Ailliet, Schuiferskapelse-steenweg 29, 8700
Tielt (tel en fax 051/401136 of per email luccien@het.cri.be) of af te
halen in onze bibliotheek elke eerste en derde zaterdag van de maand,
Huys Ameydis, Beernegestraat 5, 8700 Tielt)**

In deze publicatie geeft de samensteller een eerste overzicht van Noord-Amerikaanse "Death Memorial Cards" of bidprentjes van personen die in België zijn geboren maar overleden zijn in Noord-Amerika (Verenigde Staten en Canada) of personen die geboren zijn in Noord-Amerika maar in België overleden zijn. Deze 'bidprentjes' zijn in het bezit van streekgenoten en werden door Paul Callens bij mekaar gesprokkeld. Deze 'memorial cards' zijn opgesteld in het Nederlands en/of Engels en bevatten waar mogelijk de volgende informatie: naam van de overledene, geboorte- en overlijdensplaats, geboorte- en overlijdensdatum, de namen van de ouders en kinderen, eventuele foto, de begravenisondernemer, de begraafplaats en de drukker. Deze gegevens nam de auteur over in zijn alfabetisch overzicht. Door wat puzzelwerk met de verschillende gegevens kunnen familiekundigen mogelijks verwanten terugvinden. Uiteraard is dit overzicht slechts een pril begin. Van de meeste Amerikanen bestaan niet eens een bidprentje en de bestaande zijn niet eenvoudig terug te vinden. De auteur hoopt een vervolg te kunnen maken op deze eerste publicatie. Personen die in het bezit zijn van bidprentjes van Belgen of Amerikanen met Belgische voorouders en die overleden zijn in de Verenigde Staten of Canada kan de auteur steeds plezieren met een kopie van deze eerder zeldzame documenten.

oOo

INTERNET.

door Engelbert Roels

Tijdens gesprekken met al dan niet surfende genealogen, is het me opgevallen dat de website “Genealogie in België” van de afdeling “Genealogie & Computer” van de V.V.F. wel gekend is, maar toch maar zeer oppervlakkig. Daarom vindt u hierna een overzicht van de site. U zult bemerken, dat hier een schat aan gegevens ter beschikking gesteld wordt. Bovendien is er nog een genealogische vraag- en antwoordlijst, waarvan het gebruik zeer eenvoudig is:

Genealogie in het algemeen

Wat is Genealogie?

Handleiding voor Genealogie

Genealogie in de Wetenschappen

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde

VVF-Nationaal

VVF - Regionaal

VVF - Genealogie & Computer

Tijdschrift

Bijeenkomsten

G&C Dienstverlening

Projecten

Publicaties

Heraldisch College

VVF-Documentatiecentra

Belgische Genealogische Verenigingen

Genealogen

Belgische Homepages

Buitenlandse Homepages

Professionelen

Een Web bouwen

Genealogie On line

[Telefoongidsen](#)
[Belgische Netnummers](#)
[Postcodes](#)
[Zoek Plaatsen](#)
[Taaltools](#)
[Webzoekmachines](#)
[Personen zoeken.](#)

Genealogie over de Wereld

[Britse Eilanden](#)
[Centraal-Europa](#)
[Noord-Europa](#)
[Zuid-Europa](#)
[Oost-Europa](#)
[Noord-Amerika](#)
[Centraal- & Zuid-Amerika](#)
[Andere Continenten](#)

Genealogie Software

Geschiedenis

[Hedendaags België](#)
[Belgische Geschiedenis](#)
[Plaatselijke Geschiedenis](#)
[Archieven](#)
[Bibliotheken](#)
[Belgische Gemeenten](#)

Hulpwetenschappen voor Geschiedenis

[Heraldiek](#)
[Kalenders](#)
[Woordenboeken](#)
[Maten en Gewichten](#)
[Muntstelsels](#)
[Oud handschrift \(Alfabetten\)](#)

Het adres van deze site : <http://welcome.to/vvf>

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE

AFDELING ANTWERPEN V.Z.W.

oOo

Voorzitter : Engelbert Roels
Speeltuinlaan 15,
2640 Mortsel
Tel: 03/449.67.52
e-mail : engelbert@skynet.be

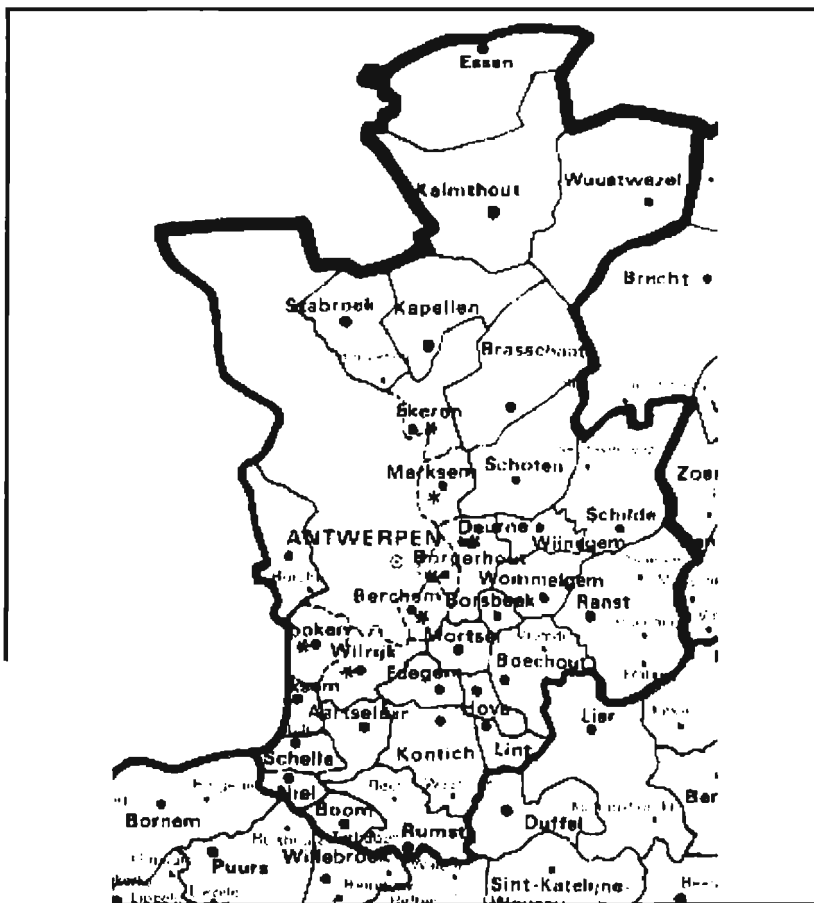
Secretaris-
Penningmeester Richard Deruyter
Vogelkersstraat 4,
2180 Ekeren
Tel: 03/664.31.41

Beheerders Jef Hendrickx
Ommeganckstraat 4,
2018 Antwerpen
Tel: 03/233.93.91

Jozef Lathouwers
Groot Hagelkruis 184,
2030 Antwerpen
Tel.: 03/542.59.33

Jan Vanderhaeghe,
Claessensdreef 136,
2950 Kapellen
Tel.: 03/665.15.56
e-mail: Vanderhaeghe.jan@village.uu.net.be

Georges Vervoort
Prinshoeveweg 65,
2180 Ekeren
Tel: 03/646.16.77

Gebied van de Afdeling "ANTWERPEN"